17 KÉSZÍTSD EL A SÉTÁDHOZ KAPCSOLÓDÓ SEGÉDANYAGOT

Nehézség

Közepes

Időtartam

10 perc

Eszközök/Anyagok

- sétád végleges tartalma
- A sétád készítése során használt jegyzetek
- A sétád létrehozásához felhasznált források listája

Célok

- Értsd meg, mi a segédanyag szerepe
- Készíts világos segédlapokat, amelyek segítenek másoknak a sétád vezetésében, facilitálásában és használatában

1) Mi a segédanyag célja?

Egy séta létrehozása, amelyet megoszthatsz a barátaiddal és a családoddal, már önmagában is fontos lépés a kulturális örökséged felfedezésében és népszerűsítésében. De most képzeld el, hogy egy lépéssel tovább mész... A sétádat használhatják egy iskolában, egy ifjúsági központban, egy közösségi eseményen, egy helyi fesztiválon, vagy akár más fiatalok is, akik saját sétát szeretnének létrehozni.
Ezekben a helyzetekben a segédanyag a projekted fontos részévé válik. Nem ismétli meg a sétád tartalmát. Ehelyett abban segíti a tanárokat, ifjúságsegítőket, programszervezőket, fiatalokat és más felhasználókat, hogy megértsék, hogyan használhatják a sétádat, hogyan vezessék a résztvevőket, és hogyan bővíthetik tovább az élményt.

Az a cél, hogy **segítsd a sétádat használó személyt abban, hogy:**

- Felkészítse a résztvevőket a séta **előtt**
- Vezesse az interakciókat a séta **közben**
- Reflexióra ösztönözzön a séta **után**

Gondolj rá úgy, mint:

- Iránytű
- Felkészülési csomag
- A sétád kulisszák mögötti forgatókönyve

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Más szóval képzeld el, hogy a sétát valaki olyannak készíted elő, aki először fogja vezetni. A segédanyagnak mindent meg kell adnia számára ahhoz, hogy megértse, hogyan működik az élmény, magabiztosan tudja vezetni a résztvevőket, és a lehető legtöbbet hozza ki az egyes tevékenységekből.
Nem kell neked magadnak szakértő facilitátornak lenned. A cél egyszerűen az, hogy a sétád világos és könnyen használható legyen akkor is, amikor te nem vagy ott, hogy vezesd.

A projekt keretében létrehozott összes mintaséta tartalmaz segédanyagot. Látogass el az **explorestories.eu** oldalra, majd az „Eszköztár” részen belül keresd meg a „Mintaséták” menüpontot, és nézz meg egy példát. Így konkrétabb képet kaphatsz arról, miről van szó. Itt egy állomáshoz kapcsolódó példát is találsz, amelyet inspirációként használhatsz, és a saját sétádhoz igazíthatsz.

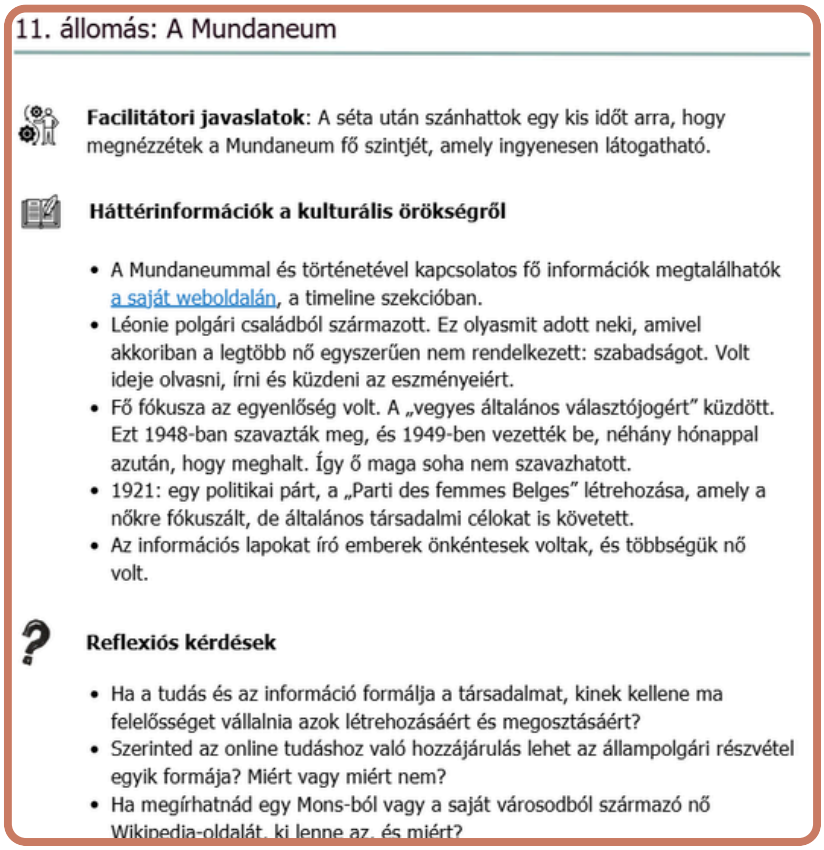

11. állomás: A Mundaneum

Facilitátori javaslatok: A séta után szánhattok egy kis időt arra, hogy megnézzétek a Mundaneum fő szintjét, amely ingyenesen látogatható.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- A Mundaneummal és történetével kapcsolatos fő információk megtalálhatók a saját weboldalán, a timeline szekcióban.
- Léonie polgári családból származott. Ez olyasmit adott neki, amivel akkoriban a legtöbb nő egyszerűen nem rendelkezett: szabadságot. Volt ideje olvasni, írni és küzdeni az eszményeiért.
- Fő fókusza az egyenlőség volt. A „vegyes általános választójogért” küzdött. Ezt 1948-ban szavazták meg, és 1949-ben vezették be, néhány hónappal azután, hogy meghalt. Így ő maga soha nem szavazhatott.
- 1921: egy politikai párt, a „Parti des femmes Belges” létrehozása, amely a nőkre fókuszált, de általános társadalmi célokat is követett.
- Az információs lapokat író emberek önkéntesek voltak, és többségük nő volt.

Reflexiós kérdések

- Ha a tudás és az információ formálja a társadalmat, kinek kellene ma felelősséget vállalnia azok létrehozásáért és megosztásáért?
- Szerinted az online tudáshoz való hozzájárulás lehet az állampolgári részvétel egyik formája? Miért vagy miért nem?
- Ha megírhatnád egy Mons-ból vagy a saját városodból származó nő Wikipedia-oldalát, ki lenne az, és miért?

2) Mi kerüljön bele?

Általános információk

Először kezdd a sétádra vonatkozó általános információkkal. Tedd lehetővé, hogy mások **60 másodperc alatt megértsék a tevékenységed lényegét**. Az alábbiakban példát találsz azokra a kategóriákra, amelyeket javaslunk a segédanyag elején feltüntetni.

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Általános információk

Fő témák: Az ideális város a várostervezés, a biztonság, a tisztaság, a befogadás és a társadalmi élet, a fenntarthatóság, a kormányzás és a polgári részvétel révén

Célközönség: 16 éves kortól, 3-25 fős csoportok számára.
Nincs szükség előzetes tudásra.

Nyelvek: angol, francia, német, szerb, magyar, lengyel

Város/Ország: Mons, Belgium

Kiindulási hely: Place du Bastion Vert, Mons

Távolság: 3,5 km

Becsült időtartam

Túra előtti program: 20-25 perc Túra időtartama: 2 óra 30 perc
Túra utáni program: 30 perc

Szükséges eszközök: Min. egy internetkapcsolattal rendelkező telefon 2 főre, fejhallgató, kényelmes cipő
Opcionális: Post-it cetlik, tollak.

Hozzáférhetőségi szint: Közepes

1

Ezután adj hozzá egy **rövid leírást a sétádról** (3–5 mondat elég), valamint néhány gondolatot arról, hogy a résztvevők mit fedezhetnek fel, min gondolkodhatnak el, vagy mit gyakorolhatnak a séta során.
Például: megismerhetik a helyi történelem egy részét, megkérdőjelezhetnek egy sztereotípiát, alaposabban megfigyelhetik a várost, vagy különböző nézőpontokat vitathatnak meg

Illessz be egy **térképet** a sétáról, hogy a facilitátor átlássa a követendő útvonalat. Készíts egy egyértelmű **állomáslistát**, és minden állomásnál tüntesd fel az állomás nevét, helyszínét, a tervezett tevékenység típusát – például a rejtvény vagy tartalom típusát, illetve hogy digitális-e vagy sem –, valamint az adott állomás becsült időtartamát.
Ezeket az információkat a legáttekinthetőbb táblázatban bemutatni.

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Zárd egy logisztikai résszel, amely tartalmazza a következőket:

- **Akadálymentességi szempontok:** azonosítsd a fő akadályokat, amelyekkel egy látogató szembesülhet, és amikor csak lehet, adj hasznos gyakorlati információkat. Vannak lépcsők? A járda könnyen használható kerekesszékkel? Le van zárva az útvonal? Egy tevékenység erősen támaszkodik olvasásra, látásra, hallásra vagy érintőképernyő használatára? Ha akadályt azonosítasz, gondold át, tudsz-e alternatívát javasolni.

- **Biztonsági szempontok:** van bármi, ami veszélyes lehet a séta során? Egy nagyon forgalmas utca? Egy olyan terület, ahol kevés hely van a járdán? Földcsuszamlás veszélye? Szűk lépcsők? Szükség van időjáráshoz igazított változtatásokra?

A leghatékonyabb megközelítés az, ha a séta bejárása közben figyeled meg alaposan az akadálymentességi és biztonsági szempontokat, amikor már világos elképzelésed van a követni kívánt útvonalról.

Hasznos digitális eszközök

- **Canva:** világos és vonzó elrendezés készítése a segédanyaghoz.
- **Words to Time:** használd a https://wordstotime.com/ oldalt, hogy megtudd, körülbelül mennyi idő szükséges a szöveged felolvasásához vagy elolvasásához.
- **Word Accessibility Checker:** ellenőrizd a dokumentumodat a gyakori akadálymentességi problémák szempontjából, mielőtt megosztod.

A segédanyag magja

A segédanyag magja három fő részre osztható: a séta előtt, a séta közben és a séta után.

A séta előtt → Itt nem az a cél, hogy megoszd a séta teljes tartalmát, hanem hogy megteremtsd az élmény kiindulóhelyzetét, felkeltsd az emberek kíváncsiságát, és segíts nekik kapcsolódni ahhoz, amit már tudnak.

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Formátum: interaktív, beszélgetésre épülő.

Lehetséges tevékenységek

- Tegyél fel egy provokatív kérdést vagy dilemmát
- Mutass egy képet, idézetet vagy rövid történetet
- Tarts egy gyors ötletelést
- Adj a résztvevőknek küldetést vagy szerepet: városkutatók, történetmesélők, tesztelők

Fontos kérdések, amelyek segíthetnekFontos kérdések, amelyek segíthetnek

- Milyen hozzáállással induljanak neki a résztvevők?
- Milyen közhelyeket vagy feltételezéseket lehet megkérdőjelezni?
- Mit tudnak már?
- Mit kell tudniuk a séta előtt?

A séta közben → A cél az, hogy a facilitátorok rövid háttérinformációkat kapjanak, amelyek segítik őket a séta közbeni beszélgetések vezetésében. Adj meg minden olyan kiegészítő instrukciót, amelyre szükségük lehet. A segédanyag ezen részének abban kell támogatnia a résztvevőket, hogy észrevegyenek bizonyos elemeket, kérdéseket tegyenek fel velük kapcsolatban, és tovább reflektáljanak a séta során.

Formátum: minden állomás tartalmazhatja az alábbi részeket, amikor releváns

Facilitációs tippek

- Magyarázd el, hogyan támogathatja a facilitátor a résztvevőket a séta során
- Javasolj beszélgetési pontokat, szüneteket vagy közös reflexiós pillanatokat

Beleírhatsz például:

- Megfigyelési kérdéseket, például: „Mit veszel észre ezen a szökőkúton?”, valamint beszélgetésindító szempontokat
- Információt arról, hogyan érdemes felosztani a csoportot, vagy hogyan lehet megvalósítani egy kihívást, ha releváns
- Javaslatokat arra, hogyan lehet a séta tempóját vagy mélységét a csoporthoz igazítani

Az Európai Unió társfinanszírozásával

→ Tartsd szem előtt, hogy ugyanaz a tevékenység másképp működhet attól függően, kik vesznek részt a sétán. Például:

- Kis csoport: több beszélgetést és egyéni hozzájárulást tesz lehetővé.
- Nagy csoport: gyakran jó ötlet kisebb csapatokra osztani a résztvevőket, vagy különböző szerepeket adni nekik.
- Fiatalabb résztvevők: használj rövidebb instrukciókat, és részesítsd előnyben a megfigyelést, a mozgást és az egyszerű kihívásokat.
- Idősebb résztvevők: tervezz be pihenőpontokat; részletesebb információkat vagy nyitott beszélgetésindító kérdéseket is bevezethetsz.

... ilyen típusú információk jelenhetnek meg a segédanyagodban. Az instrukciókat mindig igazítsd a célközönségedhez.

Kulturális örökségi háttérjegyzetek

Valószínűleg több információt gyűjtöttél össze, mint amennyi magába a sétába belefér, és ez teljesen normális. Ez az extra anyag azonban nem vész kárba: egy részét felhasználhatod támogató tartalomként, hogy háttérinformációt adj, beszélgetéseket indíts el, és segítsd a látogatókat a téma mélyebb felfedezésében.

Ezek a jegyzetek:

- legyenek **rövidek**: használj felsorolásokat vagy rövid bekezdéseket;
- fókuszáljanak arra, hogy **miért fontos** az adott hely a fő célokhoz és témához kapcsolódóan;
- tartalmazhatnak **releváns linkeket** további információkhoz.

Megoldások

A sétád minden nem digitális rejtvényéhez vagy kihívásához add meg a megoldást egy rövid magyarázattal. Ezt a digitális feladatok esetében is megteheted, de nem kötelező, mivel a válaszok valószínűleg már szerepelnek az interaktív tartalomban. Ha szükséges, nyugodtan adj hozzá képet is, például abban az esetben, ha a résztvevőknek valamit meg kell keresniük útközben.

Továbbgondolást segítő kérdések

Felvethetsz tágabb kérdéseket is, amelyek az állomásokhoz és az általános témához kapcsolódnak. A „Nők Monsban, múltban és jelenben” című mintaséta (Belgium) jó példát ad arra, milyen típusú kérdéseket lehet beépíteni a további reflexió támogatására.

Az Európai Unió társfinanszírozásával

A séta után → A cél az, hogy segítsd a résztvevőket egy lépést hátralépni, reflektálni, jelentést találni, és összekapcsolni az élményt a mai világgal.

Formátum: tartalmazzon legalább...

- Egy rövid **beszélgetést** vagy tevékenységet a séta után: csoportos beszélgetést, rangsorolási feladatot, reflexiós kört...
- Egy kérdést, amely a kulturális örökségi témádat aktuális társadalmi kérdésekhez kapcsolja
- Példák reflexiós kérdésekre:
- Mit fedeztél fel ma?
- Mi lepett meg?
- Melyik hely vagy történet maradt meg benned leginkább? Miért?
- Megváltozott attól, ahogyan a várost látod?
- Milyen kérdéseid maradtak?
- A múlt mely kérdései fontosak ma is?

→ Gyors **visszajelzést** is gyűjthetsz, például digitális űrlap segítségével, hogy tovább fejleszthesd a sétádat. Már három kérdés is nagyon hasznos lehet:

- Mi tetszett a legjobban?
- Volt bármi, ami nem volt világos vagy nehézséget okozott?
- Mit változtatnál meg vagy adnál hozzá?
- A legvégén add meg a segédanyagban használt hasznos hivatkozások listáját, például azokat a weboldalakat, amelyeket egy-egy állomás témájának további felfedezéséhez ajánlasz. Ne sorold fel az összes forrásodat, csak azokat tartsd meg, amelyek relevánsak és gyakorlati szempontból hasznosak lehetnek a facilitátorok számára.

A legvégén add meg a segédanyagban használt hasznos hivatkozások listáját, például azokat a weboldalakat, amelyeket egy-egy állomás témájának további felfedezéséhez ajánlasz. Ne sorold fel az összes forrásodat, csak azokat tartsd meg, amelyek relevánsak és gyakorlati szempontból hasznosak lehetnek a facilitátorok számára.

Az Európai Unió társfinanszírozásával

3) Készen állsz megosztani a segédanyagot?

Mielőtt megosztod a segédanyagot, ellenőrizd, hogy tartalmazza-e az alábbiakat:

- □ Alapinformációk a sétáról: fő téma, időtartam, távolság, nyelvek...
- □ Rövid leírás arról, hogy mit fognak megtapasztalni a látogatók
- □ Térkép és az állomások egyértelmű listája, becsült időtartamokkal
- □ Fontos akadálymentességi és biztonsági információk
- □ Egy ötlet a résztvevők séta előtti felkészítésére
- □ Hasznos tippek vagy extra információk a sétát vezető személy számára
- □ Rejtvények vagy kihívások megoldásai, ha szükséges
- □ Kérdések vagy egy tevékenység a séta utánra
- □ Hasznos hivatkozások és linkek

Záró tippek

- **A segédanyagot a fő tartalommal párhuzamosan készítsd**

→ A séta készítése közben azonnal írd le, mire lehet szükségük másoknak ahhoz, hogy teljesen használni tudják a sétádat. Kövesd nyomon, milyen forrásokat használsz az egyes állomásokhoz. Tedd félre azokat az információkat is, amelyeket közvetlenül nem használsz fel a sétában

.

- **A nyitó- és zárótevékenységeket a végén tervezd meg**
- **Legyen egyszerű** és könnyen használható
- **Az élményre fókuszálj, ne az információ mennyiségére. A bevonódás fontosabb, mint az összes tény átadása.**
- Tartsd szem előtt, hogy az **erős kérdések** erősebb részvételt eredményeznek
- **Adj rugalmasságo**t, ne szigorú forgatókönyvet → az anyagod támogassa azokat, akik használni szeretnék a sétádat, ne korlátozza őket.

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Az Európai Unió finanszírozásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k) nézeteit tükrözik, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) álláspontját. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem tehető felelőssé értük.